

KECSKEMÉTI KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ

CSÜTÖRTÖK

22

40521

PÉNTEK

23

GUSZTÁV

SZOMBAT

24

80561

VASÁRNAP

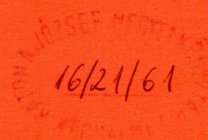
25

80571

111111

KERTÉSZ ÁKOS :

I

NEVNAP

Comédia

1

9

7

3

N

O

V

E

M

B

E

R

„In memoriam Szilassy Ibolya”

Kertész Ákos:

NÉVNAP

Komédia két részben

Szereplők

Vigh Gusztáv asztalos	Fekete Tibor Jászai-díjas
Ilona, a felesége	Gurnik Ilona Jászai-díjas
Juli, a szomszédjuk	Koós Olga
Varga Lehel, asztalos	Lengyel János
Bözsí, a felesége	Pécsi Ildikó
Mazur László asztalos	Major Pál
Mazurné, Aranka	Tornyai Magda
Halláné lakók	Fraknói Sári
Pinténné	Máhr Ágnes
Házfelügyelő	Boross István

Díszlet: Csányi Árpád
Jászai-díjas

Jelmez: Poós Éva

Rendező: **MISZLAY ISTVÁN**
Jászai-díjas

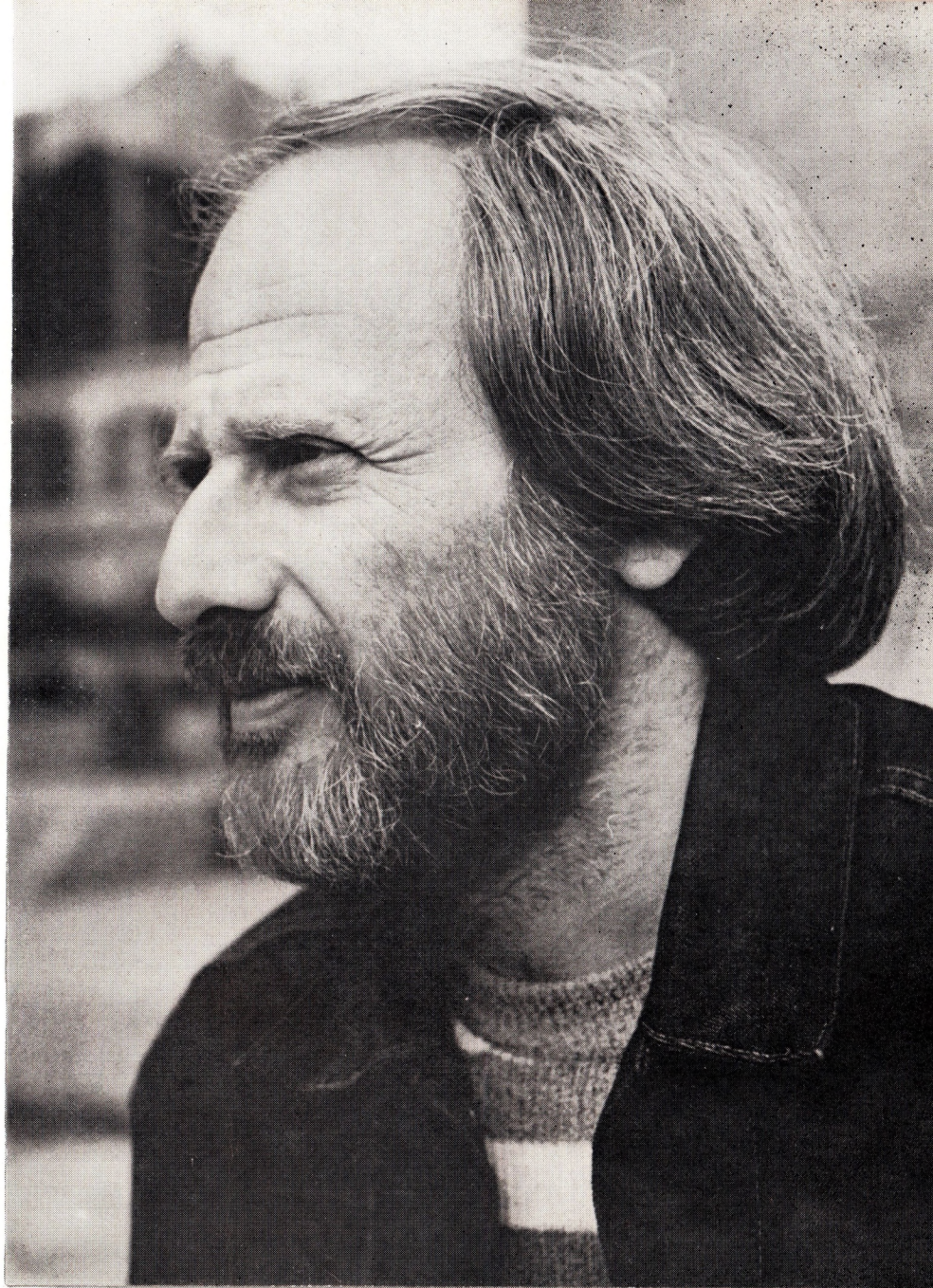
Valamiféle cikket kért tőlem a Színház titkársága a műsorfüzethez. Cikket írni közelgő bemutató elé a szerző részére hálátlan föladat. Ha az író maga ajánlgatja a portékáját: tisztességtelen, ha magyarázkodik: szárnalmas. Mindenképp baj van, ha a mű nem szól önmagáért. Talán egy valami tarthat számot a néző érdeklődésére: hogyan született a darab — tekintettel arra is, hogy eddig jobbra prózaíróként működtem. A néző, aki a darabot novella formában is olvasta, biztos észreveszi majd, hogy a szerkezete a novellához képest alig változott. Mégis úgy tűnik, hogy a Névnapi sikerült először igazi „színházat” csinálnom. A Névnapi ugyanis

tévéfilm-novellának íródott, sőt elkészült annak idején a forgatókönyv változata is. Így eleve kamara jellegű, kevés szereplős, kevés helyszínen játszódó, időben sűrített, drámai cselekményt kerestem. A novellához képest csak annyi szerkezeti változás történt, hogy Ilona (a novellában Magdolna) **nem megy el** Juli barátnőjéhez, hanem Juli **állít be hozzá**, Gusztit **nem követjük** délelőtti csatangolásain, **otthon** derül ki, merre járt és míg a novellában a névnapi társaság csak addig érdekelt, amíg Ilona (ott Magdolna) jelen volt, a darabban megcsináltam a muri szétzúllását is Ilona távozása után. Hadd tegyem hozzá azt is, hogy ebben a munkában voltaképpen dramaturgom

Berényi Gábor volt, aki színpadismeretével, szakmai tudásával sokat segített. Természetesen ez csak a szerkezetre vonatkozik, mert a darab dialógusrendszere lényegileg más, mint a novelláé. Olyan színpadi dialógusokat próbáltam írni, melyek a hétköznapi nyelvhez közel állnak, könnyen, természetesen mondhatók, és helyenként a groteszk komikumig fokozzák és halmozzák azokat a közhely-bölcsességeket és ostobaságokat, melyekkel mindennapi nyelvünk, sőt gondolkodásunk, vita- és érvelésrendszerünk tele van. A néző tiszte lesz eldönteni, ez a szándékom mennyire sikerült. Még valami. Bözsi szerepét — minthogy a darab tévéfilmnek készült

— Szilasi Ibolyának,
a győri színház
művésznőjének szántam.
Szakmai kifejezéssel:
ráírtam a figurát.
A színész teljesítménye
mulandó, megszűnik, mikor
lemegy a függöny. Szilasi
Ibolya színészi karaktere,
bölcs humora, ember- és
életszeretete,
kifogyhatatlan komédiázó
kedve, amivel önmagával és
másokkal is sikerült
elfeledtetnie a gondokat,
érzékenysége, okossága
— ha csak áttételesen és
tökéletlenül is — Bözsi
alakjában rögzült.
Szilasi Ibolya meghalt,
mielőtt ezt a szerepet
eljátszhatta volna. Ezért
a Névnep minden előadása
számomra Őt is jelenti,
ilyenkor Szilasi Ibolyára
emlékezem, aki barátom volt.

Kertész Ákos

A rendező a Névnapról

Kertész a Névnapot komédiának nevezi, majd más helyütt keserű komédiát mond. Fontos megkülönböztetés. És fontos figyelmeztetés a darab életre-keltőinek, a színészeknek és a rendezőnek. A hangsúly itt a jelzőn van. A komikum nyilvánvaló dolog egy komédiában, nekünk tehát most főképpen arra kell ügyelnünk, hogy el ne sikkadjon az író szándékai szerinti keserűség, amellyel rá akarja ébreszteni a nézőt: emberek, gondolkozzunk, hol, mivel rontjuk meg minden nap az életünket? . . .

Kertész Ákossal a kecskeméti bemutató előtt apróra megbeszéltük a darabot. A pesti előadás a kritika szerint minden erénye ellenére túlságosan naturalista felfogású volt. Abból indultunk tehát ki, hogy el kell kerülnünk ezt a buktatót. Az eredeti szövegen azonban nem változtattunk; az értelmezés árnyalatnyi különbségeivel akarjuk elérni a kívánt hatást.

A Névnep cselekménye a szokásos otthoni reggeli

cirkusszal indul. Sietség, kapkodás, villanásnyi összezördülések munkábamenet előtt.

(Közbevetőleg: a darab egyik legnehezebb feladata a rendező számára technikai jellegű. Rengeteg tárgyat kell mozgatni a színpadon. Valóságos koreográfiát kellett kidolgozni a kellékeknek: miközben záporoznak a dialógusok, ki, mikor, mit, honnan vegyen fel és hova tegyen le. Mert egy rosszkor odébb tolt szék vagy egy rossz helyre tett kávéscsésze bármikor kizökkentheti a szereplőket a lendületből...)

Ez a reggel tehát olyan, mint a többi ezer reggel egy munkáscsalád életében. Legfeljebb az lop bele némi ünnepi fényt, hogy történetesen a férj neve napja van. De ez a parányi ünnepélyesség, mint valami katalizátor, különválasztja az élet megszokott elemeit. S lassan rádöbbenünk, mennyi a felesleges, a zavaró, a magunk okozta rossz abban, ahogyan élünk.

A közhelyzuhatagon át megvilágosodnak apró bűneink és esendőségeink, és mire a cselekmény estére, a nagy névnapi ivászat végére ér, keserű szájjal ébredünk rá: több fényt, ragyogást, tartalmat kaphatnánk az élettől, ha nem felejtettünk volna el figyelni rá, s ha nem mondanánk róla le, hogy keressük.

Kertész nagyon jól ismeri ezt a világot. Róla szóló híradása hiteles. Nagyszerű figurákat teremtett a Névnapban, csupa hálás feladat a színészeknek. Különösen a két nőre figyeljenek: Ilonára és Bözsire. Bözsi „jópofasága” keserűséget és lázongást — noha terméketlen lázongást — leplez. Ilona líraiabb alkat. Lázadása talán kevésbé tudatos, talán nem is termékenyebb, de az ő lázadása tett. Apró tett igaz, de lényegretörő, a célra mutat: nem szabad elveszíteni a vágyat, hogy mássá legyünk, nem szabad lemondani a jelképes új ruháról... Igényünk legyen rá!...

Lengyel János

Pécsi Ildikó

Fekete Tibor

Gurnik Ilona

Koós Olga

Major Pál

Tornyai Magda

NÉVNAP

MŰSORNAPTÁRA

november 23. péntek este 7 óra
november 24. szombat este 7 óra
november 25. vasárnap de. 10 óra
november 25. vasárnap du. 3 óra
november 25. vasárnap este 7 óra
november 26. hétfő
november 27. kedd
november 28. szerda este 7 óra
november 29. csütörtök este 7 óra
november 30. péntek este 7 óra
december 1. szombat este 7 óra
december 2. vasárnap de. 10 óra
december 2. vasárnap du. 3 óra
december 3. hétfő
december 4. kedd du. 3 óra
december 4. kedd este 7 óra
december 5. szerda este 7 óra
december 6. csütörtök este 7 óra
december 7. péntek este 7 óra
december 8. szombat este 7 óra
december 9. vasárnap du. 3 óra
december 9. vasárnap este 7 óra
december 10. hétfő
december 11. kedd este 7 óra
december 12. szerda du. 3 óra
december 13. csütörtök du. 3 óra
december 14. péntek este 7 óra

Katona bérlet
Csortos bérlet
Varázshegedű. Mesejáték
Tsz.- és nyugdíjasbérlet
Madách bérlet
Szünnap
Nincs előadás
Bajor bérlet
Déryné bérlet
Blaha bérlet
Jászai bérlet
Varázshegedű. Mesejáték
Móra bérlet
Szünnap
Ifjúsági A-bérlet
Somlay bérlet
Kelemen bérlet
Arany bérlet
CSÉB-bérlet
Berky bérlet
Gózon bérlet
Bérletszünet
Szünnap
Főiskolás bérlet
Ifjúsági B-bérlet
Ifjúsági C-bérlet
Mária főhadnagy Katona bérlet

Idei Viktor-dijasunk:

KÖLGYESI GYÖRGY

A Viktor-díjat Móríc Lili alapította egy régi kecskeméti fellépése emlékére, amikor a „Nem élhetek muzikaszó nélkül” előadását a Viktort alakító epizodista rögtönzése mentette meg. Ezt a díjat színházunkban Major Pál után másodiknak az idén Kölgyesi György kapta meg.

— Valamikor az epizodistákat afféle másodlagos színészeknek tekintették. Nem érezni ennek a súlyát még ma is? — kérdeztük társulatunk népszerű művésztől.

— Ez a kitüntetés mutatja, hogy nem. De enélkül sem tartanám sérelmesnek, hogy epizodista vagyok. A siker közös ügy a színpadon, mindenkinek hibátlanul el kell végeznie a maga dolgát. Rádásul az epizodistának kevesebb alkalm van hibázni. Aki három felvonáson át a színen van, még kiköszörülheti a csorbát, de nekem ha melléfogtam esetleg az volt az utolsó jelenésem a darabban.

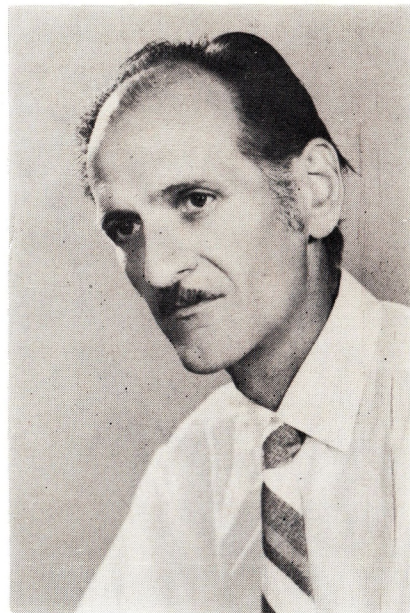
Kölgyesi György a tizenharmadik évadot tölti Kecskeméten. Letelepedettnek vallja és kecskemétinek érzi magát. Budapesten, a Telefongyárban dolgozott amikor eljegyezte magát a színészettel. Munkásszínjátszó volt, s a felszabadulás után innen került a Vasutas Központj

Táncegyüttesbe, amelynek vezetője és koreográfusa lett. Ezután következett a Filharmónia, majd több színház, ahol sugótól művészeti titkárig különféle munkakörökben működött.

Kecskeméten az első évadban néhány-szor alkalm volt beugrani egy-egy szerepre. Ennek alapján szerződtek a következő évadra. Azóta közönségünk megszerette, számos emlékezetes epizód-szerepben láthattuk.

Pályatársai is szeretik, becsülik. Nemcsak azért, mert önzetlen, egyenes és szerény kolléga, hanem azért is, mert megbízható segítőtárs a munkában. Kölgyesi György legszebben beszélő színészeink egyike. És híres arról, hogy már az első olvasópróbára hibátlan szereptudással megy.

— Részint: ma is úgy rajongok a színházért, mint ifjanc koromban, tehát nem unalmas a munka, hanem öröm, részint

pedig meggyőződése, hogy a próbák nem szereptanulásra valók, hanem a darab érlelésére. A többi között ezért is jó ma vidéken a színészsors, nem úgy mint Viktor korában, amikor futtában néhány próbával kellett felkészülni.

— Még egy kérdést: nem ábrándozik-e néha róla, hogy egyszer főszerepet játszon?

— Nem. S nem is tudom elképzelni. Az én alkatomra nem írnak főszerepet... Talán az egy Don Quijote... De nem ábrándozom róla. Hamisítatlan, meggyőződéses és elégedett epizodista vagyok...

HÁZUNK TÁJA

A Budapesti Művészeti Hetek keretében október 22-én mutatta be színházunk a fővárosban Shakespeare: Troilus és Cressida c. színművét. Az előadásra megtelt a Fővárosi Operett Színház hatalmas nézőtere. A megjelentek között ott üdvözölhattük szakmai kiválóságainkat, rendezőket, színművészeket egyaránt. Nem szeretnénk szerénytelennek látszani, de mivel a mi örömünk az Önök öröme is, beszámolhatunk arról, hogy az előadás alatt nyolcszor csattant fel a taps és az előadás végén pontosan 13 percig tartott színészeink és nem utolsósorban Ruszt József rendező ünneplése. Emlékezetes este volt mindannyiunk számára, akik részt vettünk benne.

A Troilus és Cressida egyébként Kecskemétre is sok látogatót vonzott a művészvilágból és a budapesti kritikuskok közül. Elsőnek a Magyar Hírlapban, a Magyar Nemzetben, és Film Színház Muzsikában valamint a Petőfi Népeben jelent meg értékelés, az előadásról.

Jó sajtókritika fogadta Szőke István rendezőnk bemutatkozását, aki mint filmszínész debütált Kecskeméten. Kósa Sándor Nincs Idő c. filmjében játszotta a három forradalmár egyikét, mély átéléssel. Itt említjük meg, hogy a fiatal, tehetséges rendező, Gyöngyösi Imre A szarvassá vált fiú c. filmjében ismét jelentős szerepet kapott, míg rendezői bemutatkozására a Savonarola és barátai c. dráma kamaraszínházi bemutatója alkalmából kerül sor.

A Kelemen László Színpadon a Savonarola és barátai c. drámán kívül önálló műsoros estekre is sor kerül. Pécsi Ildikó után Tolnai Miklós Tombol a hold címen mutatja be műsorát, majd Szakács Eszter tart önálló estet. A tervezett bemutatók között szerepel a budapesti Egyetemi Színpad Csokonai- emlékestje, a szegedi Egyetemi Színpad Petőfi Rock c. műsora és sor kerül a Városi Művelődési Ház Ciróka Bábgyűttesének estjére is.

A tervek szerint e műsorfüzet megjelenésével szinte egyidőben mutatja be a televízió színházunk emlékezetes sikerét, Gyárfás Miklós: Dinasztia c. vígjátékát. A nagysikerű darabot bizonyára szívesen nézik meg azok is a televízióban, akik színházunkban már látták.

A televízió októberben mutatta be a Történelmi társbérlet c. II. részes ifjúsági filmet, melyet a kecskeméti származású Fazekas Lajos rendezett. A filmben színészeink közül Mojzes Máriát, Major Pált és Jánoky Sándort láttuk. Az utóbbi művészt valóban csak „láttuk”, mert ahogy közönségünk közül többen szóvá tették, a kép Jánoky volt, de a hang másé. Az történt, hogy a film utószinkron eljárással készült és amikor a hangot szalagra vették, Jánoky Sándor már színházi elfoglaltsága miatt nem tudott a filmgyárba felutazni és így őt Némethy Ferenc, a Madách Színház művésze szinkronizálta.

Kelemen László színháza

Kamaraszínházunk Kelemen László Színpad néven működik, ezzel is kifejezve a megbecsülést az első magyar nyelvű színház megalapítójának.

Kelemen László 1760. július 26-án született Kecskeméten. Jogot tanult, s a gödöllői Grassalkovich uradalom ügyésze lett. De ifjú korától vonzotta a színház. Külföldi útjáról hazatérve lelkesen fogott munkához, hogy megszervezze az első magyar hivatásos társulatot. A szintén kecskeméti Simai Kristóf átdolgozásában Brühl egyik népszerű művét vitték színre „Igazházi egy kegyes jó atya” címmel 1790 őszén. Nagy sikert arattak vele Budán és Pesten. S bár ezután csaknem két évig újabb szünet következett, a magyar színjátszás ettől fogva már közügy, újra meg újra éled, újabb társulatok alakulnak — ekkortól számíthatjuk a magyar színházkultúra születését.

Kelemen hat évig küzdött Pesten. Nem pénzért, nem hírért, sőt minden egyéni becsvágy nélkül dolgozott. Játszott, darabot írt, fordított, beadványt szerkesztett, pénzt gyűjtött, követségbe ment; ahogyan a társulat fennmaradásáért vívott szakadatlan harc követelte.

Színésznek is sokoldalú volt. Főleg komikus és katonaszerepekben aratott sikereket.

Nem volt vezéregyéniség, nem is akart az lenni. Sorsa, lankadatlan hite és kitartása, a magyar színjátszás nehéz helyzete avatta azzá. Pest után vidéken újra próbálkozott. 1800 nyarán Kecskeméten is letáborozott néhány hétre a társulattal. Mindenét a színjátszásra áldozta, s csak amikor végképp kilátástalanná vált a helyzete, tönkretetetten, kifosztottan mondott búcsút a színészetnek. Kántor lett. Baleset következtében halt meg 1814-ben Csanádpalotán.

Kelemen Lászlónak nem kisebb a szerepe a magyar színházkultúra megteremtésében, mint Katona Józsefnek, s mi büszkék vagyunk rá, hogy mindketten kecskemétiak. Ezért választottuk kamaraszínházunk névadójának őt; hogy hivatástudatából, áldozatkészségéből, a köz ügye iránti elkötelezettségéből merítsünk példát mi, késői utódai, akik Kecskemét második színházát a kísérletezés, a színházművészet megújítása műhelyének szánjuk.

MÁRIA FŐHADNAGY műsornaptára

december 14. péntek este 7 óra	Katona bérlet
december 15. szombat este 7 óra	Csortos bérlet
december 16. vasárnap de. 10 óra	Varázshegedű. Mesejáték
december 16. vasárnap du. 3 óra	Tsz. és nyugdíjas bérlet
december 16. vasárnap este 7 óra	Madách bérlet
december 17. hétfő	Szünnap
december 18. kedd du. 3 óra	Ifjúsági A-bérlet
december 18. kedd este 7 óra	Főiskolás bérlet
december 19. szerda este 7 óra	Kelemen bérlet
december 20. csütörtök este 7 óra	Déryné bérlet
december 21. péntek este 7 óra	Blaha bérlet
december 22. szombat este 7 óra	Jászai bérlet
december 23. vasárnap este 7 óra	Bérletszünet
december 24. hétfő	Szünnap
december 25. kedd du. 3 óra	Bérletszünet
december 25. kedd este 7 óra	Bérletszünet
december 26. szerda du. 3 óra	Bérletszünet
december 26. szerda este 7 óra	Bérletszünet
december 27. csütörtök este 7 óra	Arany bérlet
december 28. péntek este 7 óra	CSÉB bérlet
december 29. szombat este 7 óra	Berky bérlet
december 30. vasárnap du. 3 óra	Móra bérlet
december 30. vasárnap este 7 óra	Bérletszünet
december 31. hétfő	Szünnap
január 1. kedd este 7 óra	Somlay bérlet
január 2. szerda este 7 óra	Bajor bérlet
január 3. csütörtök este 7 óra	Bérletszünet
január 4. péntek este 7 óra	Bérletszünet
január 5. szombat este 7 óra	Bérletszünet
január 6. vasárnap du. 3 óra	Gózon bérlet
január 6. vasárnap este 7 óra	Bérletszünet
január 7. hétfő	Szünnap
január 8. kedd du. 3 óra	Ifjúsági D-bérlet
január 9. szerda du. 3 óra	Ifjúsági B-bérlet
január 10. csütörtök du. 3 óra	Ifjúsági C-bérlet
január 11. péntek este 7 óra	Heilbronni Katika
január 11. péntek este 7 óra	Heilbronni Katika Katona bérlet

